

Sygn. akt II CSK 354/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa J. L.

przeciwko J. M. i T. M.

o unieważnienie aktu notarialnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 grudnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 24 października 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna może zostać przyjęta do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁸ § 1 k.p.c.). Wymienione kwalifikowane przesłanki wskazują, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione jedynie wtedy, gdy skarga realizuje swą funkcję publicznoprawną, pozostawiając interes prywatny strony na drugim planie. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. ustawodawca nałożył na wnoszącego skargę obowiązek zawarcia w niej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i uzasadnienia tego wniosku, co ma umożliwić mu ocenę, czy w danym przypadku spełnione są przesłanki realizujące funkcję publicznoprawną skargi kasacyjnej. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego nie obejmuje oceny zasadności samych podstaw skargi kasacyjnej.

W sprawie nie występują warunki pozwalające na przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, mimo że treść wniosku wskazuje, iż przesłanką usprawiedliwiającą przyjęcie skargi do rozpoznania jest, zdaniem skarżącego, występowanie istotnego zagadnienia prawnego i oczywista zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest takie zagadnienie, które ma znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych i istotności zagadnienia z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Ponadto skarżący powinien wykazać, że jego rozstrzygnięcie będzie miało ważne znaczenie dla praktyki sądowej oraz

dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r. II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r. I CSK 326/07– niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r. II PK 98/05, OCNP z 2006 r., nr 15 - 16, poz. 243).

Powód formułując zagadnienie prawne w brzmieniu: „(znaczenia?) wpływu na ważność umowy obciążenia ograniczonym prawem rzeczowym przez jednego ze współwłaścicieli nieruchomości zbywającego udział idealny we współwłasności lub wpływu na ważność ustalonego na rzecz zbywającego ograniczonego prawa rzeczowego” nie tylko nie wyartykułował w sposób zrozumiały istniejącej, jego zdaniem, wątpliwości prawnej, ale nadto zaniechał wszelkiego uzasadnienia prawnego tego zagadnienia, nie jest bowiem uzasadnieniem przyczyny z art. 398⁹ § 1 k.p.c. uzasadnienie podstaw kasacyjnych. Tak więc formuła wniosku skarżącego w tym zakresie nie spełnia wskazanych wyżej wymogów i nie stanowi podstawy do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na istotne, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., zagadnienie prawne.

Z kolei, przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej występuje wówczas gdy zaskarżone nią orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Oczywiste naruszenie rozumieć należy jako widoczną natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia SN z dnia 19 października 2012 r. II SK 11/12- niepubl., z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02 OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Taka sytuacja w sprawie nie występuje.

W świetle powyższego, nie stwierdzając nadto wystąpienia pozostałych przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c., należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Zaniechano zasądzenia na rzecz powodów kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. Żądanie tych kosztów, zgłoszone w odpowiedzi na skargę kasacyjną, powodowie związali wyłącznie z postulowanym

w tej odpowiedzi oddaleniem skargi kasacyjnej, natomiast odpowiedź ta nie zawierała wniosku o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, co nastąpiło. Nie można było, zatem przyjąć, iż i w takiej sytuacji wykonywane zastępstwo prawne wymagało wynagrodzenia, skoro w istocie pozostało nieobjęte wnioskiem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01 i z dnia 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12, niepubl.).

aw